

Krajský úřad Středočeského kraje

ODBOR KULTURY A PAMÁTKOVÉ PÉČE

Dokument je podepsán elektronickým podpisem	
Podpisující:	Mgr. Kristýna Licinbergová
Organizace:	Středočeský kraj
Seřově č. cert.:	23012873
Vydavatel cert.:	PostSignum Qualified CA 4
Datum a čas:	08.11.2023 10:32:41
Dávod:	
Místo:	

Praha 2. listopadu 2023 Národní památkový ústav
Číslo jednací: 139670/2023/KUSK Územní památková správa v Praze
Spisová značka: SZ_129914/2023/KUSK/6 Sabinova 5
Vyřizuje: Mgr. Kristýna Licinbergová/I. 816 130 11 Praha 3
Značka: Kul/Lic

Rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje k národní kulturní památce Zámek Mnichovo Hradiště – obnova oken v I.NP kláštera

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Středočeského kraje, odbor kultury a památkové péče, jako příslušný orgán státní památkové péče ve smyslu ustanovení § 28 odst. 2 písm. a) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále "zákon č. 20/1987 Sb."), k žádosti Národního památkového ústavu, se sídlem Valdštejnské náměstí 3, 118 01 Praha 1, IČ 75032333, doručené dne 13. 10. 2023 ve věci špaletového provedení částí oken v klášteře č. p. 151 na SZ Mnichovo Hradiště, na pozemku par. č. 597 v obci a k. ú. Mnichovo Hradiště, který je součástí souboru věcí tvořících národní kulturní památku Zámek Mnichovo Hradiště, rejstř. č. Ústředního seznamu kulturních památek ČR 244 (29656/2-1676), jenž je prohlášen národní kulturní památkou nařízením vlády č. 132/2001 Sb. ze dne 28. 3. 2001, vydává podle ustanovení § 14 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb. a po písemném vyjádření Národního památkového ústavu, generálního ředitelství č. j. NPÚ-310/89775/2023 ze dne 23. 10. 2023 toto závazné stanovisko:

Špaletové provedení částí oken kláštera č. p. 151, na pozemku parc. č. 597 v obci a katastrálním území Mnichovo Hradiště, podle projektového návrhu „Úprava oken v chodbě I. patra konventu bývalého kláštera u zámku v Mnichově Hradišti“, který zpracoval Ing. Otakar Hrdlička – SI – průzkum, projekce a provádění staveb Benešovská 3157, 272 01 Kladno, IČ 132 948 31, vypracované v září 2023, spočívající zejména ve:

- repasí stávajících oken (zpevnění, vyvločkování, ošetření proti dřevokazné houbě, následně fermeží),
- doplnění vnitřních nových oken dovnitř otvíravých (č. 1) a ven otvíravých (č. 2 – 16),

- u okna č. 1 přizdění ostění, upravení a předláždění parapetu, provedení nově rovně podklenutého nadpraží (či obezdění ocelového nosníku), osazení čtyřdílného, čtyřkřídleho, dvacetitabulkového okna opatřeného olejovou lomenou bílou barvou.
- u oken č. 2–16 repasí vnitřních oken a osazení nových ven otevíravých, modřínových, opatřených čirým sklem, zasazených do polodrážky a opatřených tmelem.
- osazení kování, které bude se zadlabanými bambulkovými pozinkovanými závěsy.
- ošetření rámu a závěsu Lignofixem OH, dle potřeby zpevněny, vyvločkovány, natřeny fermeží.
- spojení starých a nových oken v jednotlivých ostěních propojovacími kovovými pásky.
- opatření ostění rámu matným olejovým lakem nebo lazurní barvou, křídla oken a kování, vnější pohledové plochy rámu i zárubní budou opatřeny olejovou bílou barvou lomenou okrově šedavým odstínem,

je, ve smyslu ustanovení § 14 odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., z hlediska státní památkové péče **přípustné**.

Vlastník národní kulturní památky umožní Krajskému úřadu Středočeského kraje provádění dozoru ve smyslu ustanovení § 28 odst. 2 písm. f) zákona č. 20/1987 Sb. a Národnímu památkovému ústavu, generálnímu ředitelství, provádění odborného dohledu ve smyslu ustanovení § 32 odst. 2 písm. g) zákona č. 20/1987 Sb. tím, že v průběhu prací bude svolávat pravidelné kontrolní dny, na které budou písemně zváni zástupci Krajského úřadu Středočeského kraje a Národního památkového ústavu.

Odůvodnění

Dne 13. 10. 2023 obdržel Krajský úřad Středočeského kraje, odbor kultury a památkové péče, jakožto věcně a místně příslušný správní orgán Žádost Národního památkového ústavu, se sídlem Valdštejské náměstí 3, 118 01 Praha 1, IČ 75032333, s adresou pro doručování: Národní památkový ústav, územní památková správa v Praze, Sabinova 5, 130 11 Praha 3, o vydání závazného stanoviska k záměru špaletového provedení částí oken v klášteře č. p. 151, na pozemku par. č. 597 v obci a-k. ú. Mnichovo Hradiště, který je součástí souboru věcí tvořících národní kulturní památku Zámek Mnichovo Hradiště, rejstř. č. Ústředního seznamu kulturních památek ČR 244 (29656/2-1676).

Přílohou žádosti byl projektový návrh „Úprava oken v chodbě I. patra konventu bývalého kláštera u zámku v Mnichově Hradišti“, který zpracoval Ing. Otakar Hrdlička – SI – průzkum, projekce a provádění staveb Benešovská 3157, 272 01 Kladno, IČ 132 948 31, vypracovaný v září 2023. Návrh řeší repasí šestnácti historických oken na chodbě v I. patře, obrácené do nádvoří někdejšího kapucínského kláštera, a jejich doplnění novými druhými okny většinou na vnějším líci fasády, v případě okna č. 1 na interiérové (vnitřní) straně. Repase historických okenních rámu a křídel má dle potřeby zahrnout zpevnění a vyvločkování, ošetření dřevěných prvků

nátěrem proti dřevokazné houbě, následně fermeží. Nově doplněná okna budou jednokřídlá či dvoukřídlá, členěná podle oken historických. Budou na zadlabaných závěsech s bambulkovým ukončením. Stará a nová okna mají být v jednotlivých ostěních spojena propojovacími kovovými pásky. Povrchovou úpravou starých i nových oken má být do šeda lomený bílý olejový nátěr, překrývající i závěsy a rohovníky.

Dne 17. 10. 2023 Krajský úřad Středočeského kraje, odbor kultury a památkové péče požádal, v souladu s ustanovením § 14 odst. 6 zákona č. 20/1987 Sb., o písemné vyjádření v předmětné věci Národní památkový ústav, generální ředitelství. To bylo Krajskému úřadu Středočeského kraje doručeno dne 24. 10. 2023. V tomto písemném vyjádření č. j. NPÚ-310/89775/2023 ze dne 23. 10. 2023 Národní památkový ústav dospěl k závěru, že navržené práce jsou v souladu se zájmem ochrany uvedených kulturně historických hodnot. Protože Krajskému úřadu Středočeského kraje, odboru kultury a památkové péče, nejsou známy žádné skutečnosti, pro které by bylo třeba stanovit omezující podmínky pro provedení navrhovaných prací, rozhodl, ve smyslu ustanovení § 14 odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., o přípustnosti navržených prací. Protože žádostí bylo v souladu se shromážděnými podklady a zájmy státní památkové péče plně vyhověno a souhlas s provedením výše uvedených prací byl udělen bezpodmínečně, není třeba, podle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2003 Sb., správní řád, v platném znění, seznamovat účastníka řízení s podklady závazného stanoviska.

Krajský úřad Středočeského kraje, odbor kultury a památkové péče, který žádost posoudil, považuje, ve smyslu § 14 odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., zamýšlené práce za přípustné. Navržené práce je možno hodnotit jako takové, které svým charakterem nepoškodí kulturně historické hodnoty předmětné části národní kulturní památky. Součástí právního řádu České republiky na úseku památkové péče je také Úmluva o ochraně architektonického dědictví Evropy (dále jen „Úmluva“) publikovaná pod č. 73/2000 Sb. m. s., s jejímiž požadavky se musel správní orgán v rámci rozhodování v dané věci také odpovídajícím způsobem vyrovnat.

Areál zámku se rozkládá na návrší v severní části města Mnichovo Hradiště a je nedílnou součástí městské památkové zóny. Tvoří mimořádně hodnotný architektonický komplex, který spolu s řadou autentických interiérů, cenných sbírkových předmětů a zahradou představuje jeden z nejvýznamnějších barokních zámeckých areálů na našem území. Jednotně utvářený, postupně doplňovaný a rozvíjený areál má dnes podobu uzavřeného zámeckého parku s řadou vzájemně komponovaných architektur a s jasně vymezenými funkcemi dominant, subdominant a drobných, avšak významných kompozičních doplňků. Určující architekturou celého areálu je na jeho západním okraji situovaný objekt zámku, který tvoří reprezentativní šířkovou kulisu ukončující symetricky komponovaný prostor parku. Ten je po stranách před zámkem vymezen obdélníkovými, protějškově řešenými objekty konírny a jízdárny; ve středu pak drobnou sala terrenou, osazenou na hlavní zámeckou osu. Areál doplňují objekty kočárovny, jízdárny a vstupní brány (schodová brána se nachází na jižní straně areálu, orlí na severní, vozová jihovýchodní straně). Protí zámku, na východním okraji, je areál ukončen samostatným architektonickým

komplexem bývalého kapucínského kláštera s kostelem sv. Tří králů a kaplí sv. Anny s přilehlým tzv. Úřednickým domem. Kostel sv. Tří králů je stavbou typickou pro kapucíny svou strohostí a jednoduchostí fasád. Stavba je kněžištěm orientována k severu a je jednodlná. Sedlové střechy jsou kryté dřevěným šindelem opatřeným nátěrem červené barvy. Kaple sv. Anny navažuje v pravém úhlu na první pole lodi kostela sv. Tří Králů. Kaple je orientována k východu a je řešena jako jednodlná. Jižní (hlavní) průčelí navazuje na průčelí kostela sv. Tří Králů a vytváří s ním hlavní pohledovou kulisu oproti přístupové silnici. Kostel bývalého kláštera včetně severní mnišské oratoře je raně barokním objektem založeným současně s klášteřem v r. 1690, stavba zahájena r. 1694 a svěcena r. 1699. V letech 1723 – 1724 byl doplněn o vrcholně barokní kapli sv. Anny. R. 1787 byl klášter určen ke zrušení, k němuž došlo úmrtím posledního člena konventu v r. 1814. Klášterní budovy byly poté upraveny pro potřeby bydlení zaměstnanců zámku a vrchnostenské správy. Objekt bývalého kláštera tvoří tři křídla situovaná severně od kostela a spolu se severní částí kostela vytváří čtvercový, původně rajský dvůr. Všechna tři křídla jsou jednopatrová, krytá sedlovou střechou, architektonickým pojetím velmi strohá v duchu řádových pravidel. V patře jsou dnes všechna křídla řešena převážně jako příčné dvoutrakty s chodbou na nádvoří a místnostmi na vnější straně. Tímto způsobem bylo po r. 1814 upraveno i západní, původně odlišně řešené křídlo. V rámci úpravy na byty došlo v patře: vyjma východního křídla, k přepříčkování místností. Zachovány však zůstaly jak původní trámové stropy; v místnostech s hladkým podhledem, tak v menší míře podlahy z masivních lošen, pocházející z doby výstavby na konci 17. století. Z části jsou původní podlahy nahrazeny novějšími z prken. Exteriéry i interiéry kapucínského konventu se zachovaly velmi autenticky. V současné době klášter využívá sdružení FOCUS Mladá Boleslav, která poskytuje komplexní psychiatrickou rehabilitaci lidem se závažným duševním onemocněním. Jednoduchá okna s tenkými skly na chodbě bohužel nedovolují interiéry patřičně vytopit a vytvořit tak příjemné prostředí pro klienty.

V okenních otvorech I.NP kláštera se nachází celkem 16 dřevěných okenních výplní, jednoduchých, dovnitř otevíravých, starší konstrukce pocházejí z 18. – 19. století, pouze okno č. 1 je mladší, patrně vyrobené ve dvacátých letech minulého století. Okenní křídla jsou osazena do rámu nebo trámových venýřů zabudovaných do zalomených ostění s odsazením 15 – 25 cm od líc fasády. Ostění se směrem dovnitř šikmo rozšiřují a jsou opatřena záklenky, vyjma oken č. 1, 3 – 5 s rovnou vnitřní špaletou i nadpražím. U oken č. 2 a 10 je pevnější ostění vytvořeno fošnovým rámem s polodrážkou. Tenké skleněné výplně (cca 2 mm) jsou u starších okenních křídel se subtilními jednoduchými vlysy, vrchními závěsy, obrtlíky i zástrčkami, vsazeny do drážek (okna č. 10 – 16) s tím, že u okna č. 4 byla původní drážka upravena na polodrážku a u okna č. 2 bylo původní křídlo s drážkou nahrazeno novým křídlem s polodrážkou osazeným do rámové vložky venýře. Ostatní okna s bohatěji profilovanými vlysy křídel jsou opatřena většinou zadlabanými závěsy s bambulkami a klíčkovými obrtlíky.

Stav oken není dobrý, místy havarijní. Většina oken je nedostatečně uzavíratelných, netěsní a mnohými zatéká při větším dešti srážková voda dovnitř objektu. Některé okenní rámy i zárubně jsou uvolněné, poškozené dřevokaznou houbou a mnohá

okenní křídla jsou rozvolněná a degradovaná dřevoškůdci. Někde chybí rohovníky, úchyty, koníky, obrtlíky a porušené jsou závěsy i stěžež. Omítky vnějších ostění jsou poškozené či chybí. K nejzávažnějším poškozením patří okno č. 1 (dožilá okapnice, popraskané tabulky), č. 2 (vybočené a vypadávající rámy s uhnílymi prahy), č. 4 (dožívající, rozvolněné okenní křídlo), okno č. 10 (destruovaný dolní vlys i prah rámu), č. 11 – 12 (uhnílé prahy zárubně), okno č. 13 (degradace dolních vlysů křidel), č. 14 – 16 (netěsnost polodrážek zárubní s křídly).

Od zamýšlené obnovy lze očekávat jejich uvedení do funkčního technického stavu, prodloužení životnosti a v případech, kde zchátralé dřevěné prvky nelze nadále udržet, zachování původního členění, proporcí, způsobů profilace a památkově hodnotných kování a skel.

Krajský úřad závěrem upozorňuje na nutnost svolávání pravidelných kontrolních dnů. Ty jsou důležitým a osvědčeným způsobem kontroly prováděných prací umožňujícím výkon dozoru při obnově kulturní památky vyplývající z příslušných ustanovení zákona č. 20/1987 Sb. (§ 28 odst. 2 písm. f), § 32 odst. 2 písm. g).

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí je možné do 15 dnů ode dne jeho doručení podat odvolání k Ministerstvu kultury, odboru památkové péče, a to prostřednictvím Krajského úřadu Středočeského kraje, odboru kultury a památkové péče.

Podle ustanovení § 23 správního řádu nebyl-li adresát při doručování tohoto rozhodnutí zastížen, uloží se toto rozhodnutí v provozovně provozovatele poštovních služeb. Jestliže si adresát nevyzvedne uložené rozhodnutí ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy bylo v provozovně provozovatele poštovních služeb k vyzvednutí připraveno, považuje se podle ustanovení § 24 odst. 1 správního řádu za doručené posledním dnem této lhůty.

Pokud je rozhodnutí doručováno prostřednictvím datové schránky, považuje se za doručené, jestliže se osoba, která má s ohledem na rozsah svého oprávnění přístup k dodanému rozhodnutí, nepřihlásí do datové schránky ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy bylo rozhodnutí dodáno do datové schránky (§ 17 odst. 3 a 4 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, v platném znění). Rozhodnutí se považuje za doručené posledním dnem výše uvedené 10 denní lhůty.

Mgr. Kristýna Licinbergová
referent odboru kultury a památkové péče

Na vědomí:

Národní památkový ústav, generální ředitelství, oddělení péče o památkový fond,
Valdštejnské náměstí 3, Praha 1, IDDS 2cy8h6t